

124

ZÁKON

ze dne 15. dubna 2000,

kterým se mění zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění zákona č. 575/1990 Sb., zákona č. 159/1992 Sb., zákona č. 47/1994 Sb. a zákona č. 71/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odstavec 1 zní:

„(1) Působnost orgánů a organizací státního odborného dozoru se vztahuje na všechny právnické osoby (dále jen „organizace“) a na fyzické osoby provozující podnikatelskou činnost, pokud jde o provozování této činnosti, (dále jen „podnikající fyzické osoby“).“.

2. V § 4 písmeno b) zní:

„b) vyjadřují se k projektovým dokumentacím staveb vybraných podle zásad stanovených Českým úřadem bezpečnosti práce, zda splňují požadavky předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,“.

3. V § 4 písmeno c) zní:

„c) uplatňují při povolování a kolaudaci staveb požadavky předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,“.

4. V § 4 písmeno d) zní:

„d) rozhodují o odnětí nebo omezení oprávnění organizací a podnikajícím fyzickým osobám k výrobě, montáži, opravám, revizím a zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny v případě zjištěného porušení předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,“.

5. V § 4 písm. e) se za slovo „odnětí“ vkládají slova „nebo omezení“; za slovo „opravám“ se vkládá slovo „montážím“.

6. V § 4 se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno g), které zní:

„g) poskytují bezplatně poradenství zaměstnavatelům a pracovníkům, jak vyhovět předpisům k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení.“.

7. V § 6a odst. 1 písmeno b) zní:

„b) ve stanovených případech provádějí prohlídky, řídí a vyhodnocují zkoušky, kterými osvědčují, zda vyhrazená technická zařízení a materiály použité k jejich zhotovení splňují požadavky předpisů o zajištění bezpečnosti technických zařízení; ve stanovených případech potvrzují úspěšné výsledky zkoušek,“.

8. V § 6a odst. 1 písmeno c) zní:

„c) ve stanovených případech prověřují odbornou způsobilost organizací a podnikajících fyzických osob k výrobě, montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny a vydávají jim k tomu oprávnění,“.

9. V § 6a odst. 1 písm. d) se za slovo „opravám“ vkládá slovo „montážím“.

10. V § 6a odst. 1 se písmeno e) zrušuje.

11. V § 6a odstavec 2 zní:

„(2) Pověření pracovníci organizace státního odborného dozoru jsou oprávněni vstupovat do prostoru organizací a provozních prostor podnikajících fyzických osob za účelem provedení dozoru a k jeho provedení vyžadovat potřebné doklady, informace a vytvoření podmínek.“.

12. V § 6a odstavec 3 zní:

„(3) Organizace státního odborného dozoru provádějí činnosti podle odstavce 1 za poplatky stanovené prováděcím předpisem vydaným Ministerstvem práce a sociálních věcí po dohodě s Ministerstvem financí.“.

13. Za § 6a se vkládají nové § 6b a 6c, které včetně poznámky pod čarou č. 6) znějí:

„§ 6b

(1) Vyhrazenými technickými zařízeními jsou zařízení se zvýšenou mírou ohrožení zdraví a bezpečnosti osob a majetku, která podléhají dozoru podle tohoto zákona. Jsou to technická zařízení tlaková, zdvihací, elektrická, plynová a v jaderné energetice.

(2) Podle stupně nebezpečnosti se vyhrazená technická zařízení zařazují do tříd, popřípadě skupin a stanoví se způsob prověřování odborné způsobilosti

organizací, podnikajících fyzických osob a fyzických osob k činnostem na těchto zařízeních.

§ 6c

(1) Organizace a podnikající fyzické osoby

- a) zajistí při uvádění do provozu a při provozování vyhrazených technických zařízení bezpečnostní opatření a provedení prohlídek, revizí a zkoušek ve stanovených případech; při výrobě vyhrazených tlakových zařízení, nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona,^{1a)} a vyhrazených zařízení v jaderné energetice též stanoviska o tom, zda byly při jejich projektování a konstrukci splněny požadavky bezpečnosti těchto zařízení,
- b) mohou montovat, opravovat, provádět revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení, plnit nádoby plyny a vyrábět vyhrazená tlaková zařízení, nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona,^{1a)} a vyhrazená zařízení v jaderné energetice, jen pokud jsou odborně způsobilé a jsou držiteli oprávnění podle § 6a odst. 1 písm. c), zajistí, aby ve stanovených případech zkoušky, revize, opravy, montáž nebo obsluhu vyhrazených technických zařízení vykonávaly jen fyzické osoby, které jsou odborně způsobilé a ve stanovených případech jsou též držiteli osvědčení.

(2) Předpoklady odborné způsobilosti organizací a podnikajících fyzických osob jsou potřebné technické vybavení a odborná způsobilost jejich pracovníků.

(3) Předpoklady odborné způsobilosti fyzických osob podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) dosažení věku 18 let,
- b) zdravotní způsobilost podle zvláštních předpisů,⁶⁾
- c) předepsaná kvalifikace,
- d) doba praxe v oboru,
- e) osvědčení podle § 6a odst. 1 písm. d), provádějí-li revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení, opravy, montáž vyhrazených plynových zařízení 1. třídy nebo obsluhu vyhrazených tlakových zařízení – kotlů.

(4) Osvědčení k činnostem na vyhrazených technických zařízeních vydané organizací státního odborného dozoru má platnost pět let ode dne vydání.

⁶⁾ § 6 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.
Směrnice Ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věstníku Ministerstva zdravotnictví o posuzování zdravotní způsobilosti k práci (registrována v části 2/1968 Sb.), ve znění pozdějších předpisů.“

14. § 7b zní:

„§ 7b

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhláškou

- a) stanoví, která technická zařízení v působnosti orgánů a organizací státního odborného dozoru (§ 3) se považují za vyhrazená, a zároveň určí jejich zařazení do tříd, popřípadě skupin,
- b) stanoví bližší podmínky kladené na vyhrazená technická zařízení, pokud jde o úroveň jejich bezpečnosti, umístění, výrobu, montáž, opravy, provoz, prohlídky, revize, zkoušky a průvodní a provozní dokumentaci,
- c) blíže vymezí předpoklady kladené na odbornou způsobilost organizací a podnikajících fyzických osob z hlediska potřebného technického vybavení a odborné způsobilosti jejich pracovníků a stanoví způsob prověřování jejich odborné způsobilosti,
- d) blíže vymezí předpoklady kladené na odbornou způsobilost fyzických osob z hlediska předepsané kvalifikace a doby odborné praxe v oboru a stanoví způsob prověřování jejich odborné způsobilosti.

(2) Oprávnění Ministerstva práce a sociálních věcí stanovit vyhláškou podle odstavce 1 bližší podmínky kladené na bezpečnost vyhrazených technických zařízení podle § 6b před jejich uvedením na trh lze použít, jen nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona.^{1a)}“

Čl. II

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 542/1991 Sb., zákona č. 169/1993 Sb., zákona č. 128/1999 Sb. a zákona č. 71/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 8 se zrušuje odstavec 4 a v dosavadním odstavci 5 se zrušuje písmeno b). Současně se v dosavadním odstavci 5 zrušuje označení písmene a) a text se označuje jako odstavec 4.

2. Za § 8 se vkládá nový § 8a, který včetně poznámky pod čarou č. 6b) zní:

„§ 8a

(1) Vyhrazenými technickými zařízeními jsou zařízení se zvýšenou mírou ohrožení zdraví a bezpečnosti osob a majetku, která podléhají doзору podle tohoto zákona. Jsou to zařízení tlaková, zdvihací, elektrická a plynová.

(2) Podle stupně nebezpečnosti se vyhrazená technická zařízení zařazují do tříd, popřípadě skupin a stanoví se způsob prověřování odborné způsobilosti fyzických osob k činnostem na těchto zařízeních.

(3) Organizace

- a) zajistí při uvádění do provozu a při provozování

vyhrazených technických zařízení provedení prohlídek, revizí a zkoušek ve stanoveném rozsahu,

- b) mohou montovat, opravovat, provádět revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení, plnit nádoby plyny a vyrábět vyhrazená tlaková zařízení, nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona,^{6a)} jen pokud jsou odborně způsobilé a mají oprávnění podle odstavce 6 písm. a),
- c) zajistí, aby ve stanovených případech zkoušky, revize, opravy, montáže nebo obsluhu vyhrazených technických zařízení vykonávaly jen fyzické osoby, které jsou odborně způsobilé a ve stanovených případech jsou též držiteli osvědčení.

(4) Předpoklady odborné způsobilosti organizací jsou potřebné technické vybavení a odborná způsobilost jejich pracovníků.

(5) Předpoklady odborné způsobilosti fyzických osob podle odstavce 3 písm. c) jsou

- a) dosažení věku 18 let,
- b) zdravotní způsobilost podle zvláštních předpisů,^{6b)}
- c) předepsaná kvalifikace,
- d) doba praxe v oboru,
- e) osvědčení podle odstavce 6 písm. b), provádí-li revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení, opravy, montáž vyhrazených plynových zařízení 1. třídy nebo obsluhu vyhrazených tlakových zařízení – kotlů.

(6) Orgány státní báňské správy

- a) ve stanovených případech prověřují odbornou způsobilost organizací a podnikajících fyzických osob k výrobě, montáži, opravám, revizím a zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny a vydávají jim k tomu oprávnění,
- b) prověřují odbornou způsobilost fyzických osob ke zkouškám, revizím, opravám, montážím nebo obsluze vyhrazených technických zařízení a vydávají jim o tom osvědčení,
- c) rozhodují o odnětí nebo omezení oprávnění organizací a podnikajícím fyzickým osobám k výrobě, montáži, opravám, revizím a zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny v případě zjištěného porušení předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,
- d) rozhodují o odnětí nebo omezení osvědčení fyzických osob ke zkouškám, revizím, montážím, opravám nebo obsluze vyhrazených technických zařízení v případě zjištěného porušení předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení.

(7) Osvědčení k činnostem na vyhrazených tech-

nických zařízeních vydané orgány státní báňské správy má platnost pět let ode dne vydání.

(8) Český báňský úřad vyhláškou

- a) stanoví, která technická zařízení v působnosti orgánů státní báňské správy se považují za vyhrazená, a zároveň určí jejich zařazení do tříd, popřípadě skupin,
- b) stanoví bližší podmínky kladené na vyhrazená technická zařízení, pokud jde o úroveň jejich bezpečnosti, umístění, výrobu, montáž, opravy, provoz, prohlídky, revize, zkoušky a průvodní a provozní dokumentaci,
- c) blíže vymezí předpoklady kladené na odbornou způsobilost organizací z hlediska potřebného technického vybavení a odborné způsobilosti jejich pracovníků,
- d) blíže vymezí předpoklady kladené na odbornou způsobilost fyzických osob z hlediska předepsané kvalifikace a doby odborné praxe v oboru.

(9) Oprávnění Českého báňského úřadu stanovit ve vyhláškách podle odstavce 8 bližší podmínky kladené na bezpečnost vyhrazených technických zařízení podle odstavce 1 před jejich uvedením na trh lze použít, jen nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona.^{6a)}

^{6b)} § 6 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice Ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věstníku Ministerstva zdravotnictví o posuzování zdravotní způsobilosti k práci (registrována v částce 2/1968 Sb.), ve znění pozdějších předpisů.“

3. V § 41 odst. 1 písm. h) se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:

„i) poskytují bezplatně poradenství zaměstnavatelům a pracovníkům, jak vyhovět předpisům o zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení.“

Čl. III

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb. a zákona č. 29/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 45 odst. 4 poslední větě se slova „musí být v předmětu podnikání rozsah podnikání vymezen v souladu s uvedenými doklady“ nahrazují slovy „je rozsah předmětu podnikání vymezen uvedenými doklady“.

2. V § 47 odst. 2 písmeno c) zní:

„c) předmět podnikání v úplném nebo částečném rozsahu podle § 45 odst. 4,“.

3. V § 47 odst. 3 písmeno b) zní:

„b) předmět podnikání v úplném nebo částečném rozsahu podle § 45 odst. 4,“.

4. V příloze č. 1 ŘEMESLNÉ ŽIVNOSTI se

mezi skupiny 104 a 106 nově zařazuje skupina 105, jejíž text zní:

„Skupina 105: Elektrické stroje a přístroje

Výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů

Výroba, instalace a opravy elektronických zařízení“.

5. V příloze č. 2 VÁZANÉ ŽIVNOSTI skupině 202: Výroba strojů a přístrojů všeobecná a pro určitá hospodářská odvětví text ve sloupcích označených 1 až 3 zní:

„SKUPINA 202: Výroba strojů a přístrojů všeobecná a pro určitá hospodářská odvětví

Obor 1	Průkaz způsobilosti 2	Poznámka 3
Výroba,*) montáž, opravy, rekonstrukce, revize a zkoušky vyhrazených tlakových zařízení a periodické zkoušky nádob na plyny	Oprávnění [§ 6c odst. 1 písm. b) zákona č. 174/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo § 8a odst. 6 písm. a) zákona č. 61/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů]	*) Nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení § 12 zákona č. 22/1997 Sb., v platném znění
Montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených zdvihacích zařízení	Oprávnění [§ 6c odst. 1 písm. b) zákona č. 174/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo § 8a odst. 6 písm. a) zákona č. 61/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů]	
Montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených plynových zařízení a plnění nádob plyny	Oprávnění [§ 6c odst. 1 písm. b) zákona č. 174/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo § 8a odst. 6 písm. a) zákona č. 61/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů]“.	

6. V příloze č. 2 VÁZANÉ ŽIVNOSTI skupině 205: Elektrické stroje a přístroje text ve sloupcích označených 1 až 3 zní:

„SKUPINA 205: Elektrické stroje a přístroje

Obor 1	Průkaz způsobilosti 2	Poznámka 3
Montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených elektrických zařízení	Oprávnění [§ 6c odst. 1 písm. b) zákona č. 174/1968 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo § 8a odst. 6 písm. a) zákona č. 61/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů]“.	

Čl. IV

1. Platnost oprávnění vydaných orgány a organizacemi státního odborného dozoru a orgány státní báňské správy organizacím a podnikajícím fyzickým osobám před 1. lednem 1993 končí uplynutím tří let ode dne účinnosti tohoto zákona; oprávnění vydaná po 31. prosinci 1992 zůstávají v platnosti.

2. Platnost osvědčení vydaných orgány a organizacemi státního odborného dozoru a orgány státní báňské správy fyzickým osobám před nabytím účinnosti tohoto zákona končí uplynutím pěti let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Živnostenská oprávnění získaná přede dnem účinnosti tohoto zákona pro provozování živností vázaných skupiny 202 přílohy č. 2 živnostenského zákona opravňují k provozování živností v rozsahu oprávnění vydaného orgánem nebo organizací státního odborného dozoru nebo orgánem státní báňské správy.

4. Živnostenská oprávnění získaná přede dnem účinnosti tohoto zákona pro provozování živností vázané skupiny 205 přílohy č. 2 živnostenského zákona „Montáž, opravy, údržba a revize vyhrazených elektrických zařízení a výroba rozvaděčů nízkého napětí“ se ode dne účinnosti tohoto zákona považují za živnostenská oprávnění pro provozování živnosti vázané „Montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených elektrických zařízení“. Opravňují k provozování živnosti v rozsahu oprávnění vydaného orgánem nebo organizací státního odborného dozoru nebo orgánem státní báňské správy.

5. Živnostenská oprávnění získaná přede dnem účinnosti tohoto zákona pro provozování živností vázané skupiny 205 přílohy č. 2 živnostenského zákona „Projektování elektrických zařízení“ a živnostenská oprávnění vydaná k výrobě rozvaděčů se ode dne účinnosti tohoto zákona považují za živnostenská oprávnění

pro provozování živnosti ohlašovací volně s tímto předmětem podnikání.

6. Živnostenská oprávnění získaná přede dnem účinnosti tohoto zákona pro provozování živností vázaných skupiny 205 přílohy č. 2 živnostenského zákona „Výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů“ a „Výroba, instalace a opravy elektronických zařízení“ se ode dne účinnosti tohoto zákona považují za živnostenská oprávnění pro provozování živnosti řemeslné skupiny 105 přílohy č. 1 živnostenského zákona: Elektrické stroje a přístroje „Instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů“ a „Instalace a opravy elektronických zařízení“.

7. Živnostenský úřad vydá podnikatelům provozujícím živnost na základě živnostenských oprávnění získaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, uvedených v bodech 3 až 6, nejpozději do 18 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona živnostenské listy s předmětem podnikání podle právní úpravy stanovené tímto zákonem.

Čl. V

Zrušují se:

1. Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce č. 143/1979 Sb., o výběru prototypů strojů a zařízení pro posuzování z hlediska požadavků bezpečnosti práce a technických zařízení.

2. Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce a Českého báňského úřadu č. 59/1983 Sb., kterou se stanoví některé povinnosti organizací k zajištění bezpečnosti práce u dovážených technických zařízení.

Čl. VI

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce po dni vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.